

Leena Hangasmaa, FL, Jyväskylän yliopisto, Historian ja etnologian laitos

Abstrakti

Leena.hangasmaa@jyu.fi

IV Kansatieteen päivät Turussa 19.-20.3.2010

Suomalainen agraariperinne – viljelyä vai varjelua?

Suomalainen maaseutu ja talonpoika olivat pitkään kansatieteilijöiden lähes ainoa mielenkiinnon kohde. Sittemmin maanviljely on marginalisoitunut yhteiskunnassamme niin ammattina kuin kansatieteilijöiden tutkimuskohteena. Esityksessäni pohdin viljelyn perinnettä suomalaisella nykymaaseudulla. Mitä on viljelyn perinne tänä päivänä, kuka sen määrittää, miten ja miksi? Onko perinteellä merkitystä nykymaanviljelijän elämässä ja mitä nämä merkitykset voisivat olla? Tarkastelen myös perinteen yhteyttä kulttuurin kestävyyskäsitteeseen; paljon puhutaan esim. ekologisesti kestävästä viljelystä, mutta miten harrastetaan kulttuurisesti kestävästä maanviljelystä? Mitä on se kulttuuri, jonka täytyisi maanviljelyn yhteydessä kestää?

Tarkastelen kysymyksiä paljolti Regina Bendixin (esim. 2000) käsitteiden kulttuuriperinne (cultural heritage) ja periytyvä kulttuuri (heredity) kautta. Näkökulma on maanviljelijöiden, joiden parissa väitöskirjaani varten keräämäni kenttätutkimusaineistoa käytän esimerkkinä. Näyttää siltä, että viljelijän käsittämä perinne on jotakin muuta (heredity) kuin esim. maaseutumatkailussa ja maaseudun kehittämissuunnitelmissa esitetty perinne (heritage). Viljelyn perinne elää viljelijän arjessa monella tasolla, itse viljelyn arjessa, ja modernisoituvana ammattialana tämä tuntuu olevan uhkana toisen näkökulman, kuten matkailun edustamalle kulttuuriperinnön varjelulle. Näkökulmien törmäykset voivat olla tunteita nostattavia ja rajujakin. Voidaanko tässä ristiriitatilanteessa rakentaa kulttuurisesti kestävästä maaseutua?

Viite:

Bendix, Regina 2000: Heredity, Hybridity and Heritage from One Fin de Siècle to the next. Teoksessa Anttonen, Pertti J. - Siikala, Anna-Leena – Mathisen, Stein R. – Magnusson, Leif (toim.): Folklore, Heritage politics and Ethnic Diversity. A Festschrift for Barbro Klein s. 37-56. Botkyrka: Multicultural Centre.